EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 29.10.2009
KOM(2009) 590 slutlig

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN

ÅRSRAPPORT FÖR DET STRUKTURPOLITISKA FÖRANSLUTNINGSINSTRUMENTET (ISPA) 2008

[SEK(2009) 1443]

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Nya Ispa-projekt ... 5
2. Nya åtaganden ... 5
3. Finansierade projekt 2005–2008 ... 5
4. Utbetalningar ... 6
5. Översiktstabeller ... 7
6. Former och metoder för tillhandahållande av tekniskt stöd ... 8
7. Tekniskt stöd på mottagarlandets initiativ ... 8
8. Tekniskt stöd på kommissionens initiativ ... 9
9. Genomförande ... 10
10. Projektövervakning ... 10
11. Finansiell förvaltning och kontroll – också avseende Edis ... 11
12. Riskbedömning ... 12
13. Europeiska revisionsrättens slutsatser ... 12
14. Medfinansieringspartner – EIB, EBRD och NIB ... 12
15. Offentlig upphandling ... 13
16. Konkurrenspolitik ... 13
17. Miljöpolitik ... 13
18. Transportpolitik ... 14
19. Offentlighetsåtgärder ... 15

Inledning

Efter Europeiska rådets möte i Bryssel i juni 2004, vid vilket Kroatien gavs status som kandidatland, fick detta land tillgång till Ispa från och med den 1 januari 2005. Kroatien följde därmed de tidigare Ispa-länderna, som tagit emot Ispa-stöd sedan instrumentet inrättades 2000. Den 1 januari 2007 blev Bulgarien och Rumänien medlemmar i Europeiska unionen och upphörde att vara mottagare av föranslutningsfinansiering, inklusive Ispa. Efter dessa två länders anslutning är Kroatien den enda kvarvarande mottagaren av Ispa-finansiering. Denna rapport omfattar därför endast Ispa-verksamhet i Kroatien.

Under 2008 ökade takten i projektgenomförandet i Kroatien väsentligt och flera stora kontrakt undertecknades, det fysiska genomförandet av projekt inleddes och de första delbetalningarna gjordes. Anbuds- och upphandlingsförfarandena går fortfarande långsammare än önskvärt, vilket speglar en fortsatt dålig förvaltning och samordning samt brist på lämplig personal. Trots dessa problem gjordes emellertid betydande framsteg under året. I början av 2008 hade elva av de totalt 24 anbudsförfarandena för samtliga projekt antingen inletts eller avslutats, och tre bygg- och anläggningskontrakt hade undertecknats och börjat genomföras. I slutet av 2008 hade det antal anbudsförfaranden som antingen inletts eller avslutats ökat till 18 och totalt 13 kontrakt hade undertecknats och börjat genomföras. Det kan dessutom konstateras att anbuds- och upphandlingsförfarandena avslutades för tre av de sex Ispa-projekten.

Ombildningen av genomförandeorganet från den centrala finansierings- och upphandlingsenheten (CFCU – ett organ som inrättats inom finansministeriets organisation) till det centrala finansierings- och upphandlingsorganet (CFCA – ett statligt organ) verkar inte ha fått den omedelbara verkan som man förväntat sig. Trots att lönerna vid det nya organet är högre än vid andra statliga institutioner har det centrala finansierings- och upphandlingsorganet haft svårt att rekrytera och behålla lämplig personal. I ett försök att åtgärda situationen intensifierades rekryteringsarbetet och personalen vidareutbildades med bistånd av Europeiska kommissionens delegation.

En annan bidragande faktor som har påverkat takten i genomförandet av Ispa-projekt har varit förberedelserna inför införandet av instrumentet för stöd inför anslutningen (Ipa). Det ska erkännas att dessa förberedelser i viss mån har avlett uppmärksamheten hos några av de huvudorgan som deltar i genomförandet av Ispa-projekt, eftersom de måste omorganisera sin personal och erhålla ackreditering för förvaltningen av Ipa-medel.

Ispas budget

I enlighet med kommissionens aktivitetsbaserade redovisningssystem finansierades Ispa-instrumentets budget genom två budgetrubriker: administrativa utgifter – B13.01.04.02 och driftsbudget – B13.05.01.01. Den första budgetrubriken omfattar medel för att täcka administrativa utgifter för tekniskt stöd (främst för att stärka gemenskapens delegationer), som upphörde 2006. Den andra budgetrubriken omfattar betalningsbemyndiganden som gjorts för att Ispa ska kunna tillämpas och drivas effektivt för Kroatien.

Budgetrubrik B13.05.01.01, som uppgick till 7 888 041,30 euro under 2008, täcker alla utgifter för medfinansiering av infrastrukturprojekt (åtgärder).

***Tabell 1*: Ispas budget 2008 (i euro)**

Budgetrubrik	Genomförda betalningar
Administrativa utgifter – budgetrubrik B13.01.04.02 (upphörde 2006)	**0**
Driftsbudget – budgetrubrik B13.05.01.01	**7 888 041,30**
Totalt	**7 888 041,30**

Projektfinansiering

1. NYA ISPA-PROJEKT

Inga nya Ispa-projekt godkändes under 2008.

2. NYA ÅTAGANDEN

Inga nya projektåtaganden gjordes under 2008, varken inom miljö- eller transportsektorn, eftersom Ispa-instrumentet upphörde 2006.

3. FINANSIERADE PROJEKT 2005–2008

Mellan 2005 och 2006 godkände kommissionen sammanlagt sex projekt på grundval av förslag från Kroatien. Av dessa avser tre miljösektorn, två transportsektorn och ett projekt gäller övergripande tekniskt stöd (för att organisera de obligatoriska övervakningskommittéerna och bistå Ispa-genomförandeorganen). De sammanlagda stödberättigande investeringskostnaderna för dessa projekt uppgår till 123,052 miljoner euro, varav totalt 59 miljoner euro, eller 47,9 %, utgörs av Ispa-stöd. Vid utgången av 2006 hade kommissionen ingått åtaganden för 100 % av de Ispa-medel som avsatts för Kroatien för att täcka perioden 2005–2006. Åtagandena är jämnt fördelade mellan miljö- och transportsektorerna.

***Tabell 2*: Godkända projekt i Kroatien 2005–2006[1] (i euro)**

Sektor	Antal projekt-beslut	Stödberättigande kostnader	Ispa-stöd	Genom-snittlig bidragsandel %	Åtaganden
Miljö	3	46 287 701	29 466 355	63,65	29 466 355
Transport	2	76 502 738	29 271 310	38,26	29 271 310
Övergripande tekniskt stöd	1	262 335	262 335	100	262 335
Totalt	**6**	**123 052 774**	**59 000 000**	**47,94**	**59 000 000**

[1] Inga projekt har godkänts sedan 2006 eftersom Ispa-programmet upphörde det året.

4. UTBETALNINGAR

I allmänhet består utbetalningarna för varje investeringsprojekt av två förskottsutbetalningar på sammanlagt 20 % av Ispa-bidraget, delbetalningar (dvs. ersättningar) på upp till 80 % (och i undantagsfall upp till 90 %) av bidraget, och en slutbetalning sedan projektet avslutats. Under 2008 gjordes utbetalningar på totalt 7,88 miljoner euro för de Ispa-projekt som godkänts i Kroatien, dvs. 13,3 % av motsvarande Ispa-bidrag. Detta är en kraftig förändring jämfört med motsvarande belopp året innan på knappt 124 629 euro.

Under 2008 gjordes följaktligen fler framsteg i genomförandet av Ispa-åtgärder. Detta framgår av det ökade antalet ansökningar om en andra förskottsutbetalning och om delbetalningar. I detta sammanhang är delbetalningar särskilt intressanta eftersom de speglar det faktiska projektgenomförandet (dvs. fakturabetalningar) snarare än en överföring av förskottsutbetalningar, vilket varit vanligast fram till 2008. I slutet av perioden 2005–2008 hade sammanlagt 14 083 747,30 euro betalats ut till Kroatien, vilket motsvarar 28,87 % av budgetåtagandena under samma period (59 miljoner euro) och är mer än dubbelt så mycket som betalats ut fram till slutet av 2007.

***Tabell 3*: Utbetalningar (i euro)**

Sektor	2005–2007	2008	Totalt 2005–2008
Miljö	3 043 266	2 443 261,00	5 486 527,00
Transport	2 975 344	5 412 008,30	8 387 352,30
Tekniskt stöd	177 096	32 772,00	209 868,00
Totalt	**6 195 706**	**7 888 041,30**	**14 083 747,30**

5. ÖVERSIKTSTABELLER

I tabell 4 nedan ges en översikt över Ispa-insatser för både 2008 och perioden 2005–2008.

***Tabell 4*: Beslutade projekt i Kroatien 2005–2008 (i euro)**

Delsektor	Antal projekt	Stödberättigande kostnader	Ispa-stöd	2008		2005–2008	
				Åtaganden	Utbetalningar	Åtaganden	Utbetalningar
Miljö							
Vatten	0	0	0	0	0	0	0
Vatten och	1	36 000 000	22 500 000	0	2 250 000	22 500 000	4 500 000
Vattenreningsverk	0	0	0	0	0	0	
Fast avfall	1	8 823 601	6 000 049	0	0	6 000 049	600 005
Luftkvalitet	0	0	0	0	0	0	
Övergripande	1	1 464 100	966 306	0	193 261	966 306	386 522
Sektorn totalt	**3**	**46 287 701**	**29 466 355**	**0**	**2 443 261,0**	**29 466 355**	**5 486 527**
Transport							
Vägar	0	0	0	0	0	0	
Järnvägar	1	75 761 000	28 789 180	0	5 412 008,3	28 789 180	8 290 926,3
Vägar och järnvägar	0	0	0	0	0	0	
Inre vattenvägar	0	0	0	0	0	0	
Flygplatser	0	0	0	0	0	0	
Övergripande	1	741 738	482 130	0	0	482 130	96 426,00
Sektorn totalt	**2**	**76 502 738**	**29 271 310**	**0**	**5 412 008,3**	**29 271 310**	**8 387 352,3**
Övergripande							
Tekniskt stöd	1	262 335	262 335	0	32 772	262 335	209 868
TOTALT	**6**	**123 052 774**	**59 000 000**	**0**	**7 888 041,3**	**59 000 000**	**14 083 747,3**

Tekniskt stöd

6. FORMER OCH METODER FÖR TILLHANDAHÅLLANDE AV TEKNISKT STÖD

Tillgången till tekniskt stöd är av avgörande betydelse för att garantera att programplaneringen och genomförandet av Ispa-projekt ska lyckas. Åtgärderna riktas mot utveckling och genomförande av projekt, samt mot ett nära samarbete med stödmottagaren för att på så sätt tillämpa principen ”lära genom att göra”. Genom att stödja en institutionell förstärkning och en ökad administrativ kapacitet bidrar Ispa dessutom till att förbereda mottagarländerna inför tillämpningen av de sammanhållningspolitiska instrumenten, i detta fall särskilt Sammanhållningsfonden.

Två typer av tekniska stödverksamheter utnyttjas:

– Tekniskt stöd som ges på mottagarlandets initiativ, som är direkt relaterat till projektfinansiering, dvs. förberedelse och utveckling av projekt, tekniskt stöd för genomförande samt tekniskt stöd för att förbättra den administrativa kapaciteten.

– Tekniskt stöd som ges på kommissionens initiativ, som normalt är relaterat till verksamheter som utförs av gemenskapens delegation, däribland projektbedömning.

7. TEKNISKT STÖD PÅ MOTTAGARLANDETS INITIATIV

Projektutveckling och institutionell förstärkning

Tekniska stödåtgärder för projektförberedelser ska säkerställa att mottagarländerna, med avseende på ett projekts koncept, förvaltning och drift, lägger fram tekniskt och finansiellt hållbara projekt till kommissionen för Ispa-finansiering. Vid behov kan dessa projekt omfatta genomförandet av strategiska studier av de (del)sektorer som är berättigade till Ispa-finansiering. De är för det mesta dessutom inriktade på att utveckla en kvalitativ projektplanering genom att se till att tillräckligt många lämpliga projektförslag läggs fram i tid för att på så sätt göra det möjligt för mottagarlandet att fullt ut ingå åtagande för och utnyttja den tillgängliga finansieringen. Det är dessutom avgörande att det finns en stark projektutveckling för att Ipa ska kunna genomföras framgångsrikt. I detta avseende syftar två av de tre tekniska stödåtgärder som genomförs just nu till att utveckla Ipa-projektplaner för miljö- och transportsektorerna. Den tredje åtgärden syftar till att utveckla det centrala finansierings- och upphandlingsorganets kapacitet att förvalta och genomföra Ispa-projekten.

Mellan 2005 och 2006 godkändes sammanlagt två tekniska stödåtgärder för projektförberedelser, vilket motsvarar en total stödberättigande kostnad på 2 205 838 euro, varav 1 448 436 (65,6 %) finansieras genom Ispa. Mellan 2005 och 2006 godkändes en teknisk stödåtgärd för institutionell förstärkning, vilket motsvarade en total stödberättigande kostnad på 262 335 euro, som finansierades till 100 % av Ispa.

Tabell 5: **Tekniska stödåtgärder på Kroatiens initiativ 2005–2008 (i euro)**

Delsektor	Antal projekt	Stödberätt-igande kostnader	Ispa-stöd	Åtaganden 2008	Utbetalningar 2008	Åtaganden 2005–2008	Utbetalningar 2005–2008
Miljö							
Sektorn totalt	**1**	**1 464 100**	**966 306**	**0**	**193 262,00**	**966 306**	**386 522,00**
Transport							
Sektorn totalt	**1**	**741 738**	**482 130**	**0**	**0**	**482 130**	**96 426,00**
Övergripande tekniskt stöd							
Sektorn totalt	**1**	**262 335**	**262 335**	**0**	**32 772,00**	**262 335**	**209 868,00**
TOTALT	**3**	**2 468 173**	**1 710 771**	**0**	**226 034,00**	**1 710 771**	**692 816,00**

8. TEKNISKT STÖD PÅ KOMMISSIONENS INITIATIV

Sedan Ispa inrättades har tekniska stödåtgärder på kommissionens initiativ eller på kommissionens vägnar inriktats på att göra det möjligt för gemenskapens delegation att göra sina förhandskontroller (däribland projektbedömningar) i enlighet med de standarder som krävs för att förvalta gemenskapens medel. Inga sådana tekniska stödåtgärder har finansierats genom Ispa sedan 2006, utan alla tekniska stödåtgärder av detta slag har sedan dess finansierats från Ipa.

Förvaltning och genomförande

9. GENOMFÖRANDE

De första två Ispa-projekten i Kroatien godkändes i december 2005 och ytterligare fyra godkändes i juli och september 2006. I slutet av 2008 hade det fysiska genomförandet inletts för fyra av dessa sex Ispa-projekt, däribland två av de tre infrastrukturprojekten. Dessutom pågick anbudsförfaranden för ytterligare fem kontrakt, bland annat de sista två projekten för vilka inga kontrakt ännu har ingåtts.

Takten i anbudsförfarandena för enskilda kontrakt är fortfarande oregelbunden. I ett fall tvingades man senarelägga undertecknandet av ett kontrakt för de viktigaste bygg- och anläggningsarbetena för ett projekt på grund av förseningar i avslutandet av det motsvarande övervakningskontraktet. Andra anbudsförfaranden har försenats eftersom man varit tvungen att lämna in utvärderingsrapporter på nytt och korrigera anbudsunderlagen. I ett annat fall försenades ett anbudsförfarande kraftigt till följd av bristen på lämpliga anbud. Dessa senare problem är emellertid inte ovanliga vid anbudsförfaranden och beror på att det centrala finansierings- och upphandlingsorganet ännu inte har särskilt stor erfarenhet av projektgenomföranden. Man bör därför inte lägga alltför stor vikt vid dem. Det som är meningsfullt att konstatera är att de flesta projekt nu har nått genomförandestadiet, vilket utgör en viktig milstolpe i genomförandet av Ispa i Kroatien.

Under hela 2008 har genomförandeorganet för Ispa i Kroatien fortsatt haft brist på tillräckligt erfaren personal och lidit av dålig förvaltning. Dessutom fortsätter problem att uppstå till följd av de slutliga stödmottagarnas brist på erfarenhet att utarbeta och driva internationella anbud. Det ska erkännas att de kroatiska myndigheterna har försökt att åtgärda dessa problem genom att ersätta personal där detta varit nödvändigt och genom att intensifiera utbildningsinsatserna för de slutliga stödmottagarna.

10. PROJEKTÖVERVAKNING

Den övergripande övervakningen och utvärderingen av framstegen och effektiviteten i genomförandet följs upp genom regelbundna möten i gemenskapens delegationskontor, genomförandeorganens övervakningsrapporter, besök på plats av kommissionens tjänstemän, formell övervakning genom de möten i Ispas övervakningskommitté som hålls två gånger om året i Kroatien samt mottagandet av årsrapporterna om Ispa för varje projekt från genomförandeorganet.

Innan förvaltningen av Ispa-medel är fullt decentraliserad (genom utnyttjandet av Edis-systemet (Extended Decentralised management Implementation System) som endast kräver att kommissionen gör efterhandskontroller), kommer personalen vid gemenskapens delegation i Kroatien att fortsätta spela en viktig roll i övervakningen av den dagliga förvaltningen samt i genomförandet och övervakningen av Ispa-åtgärder. Till följd av de kroatiska myndigheterna inkonsekventa och fortsatt otillförlitliga förvaltning av Ispa-åtgärder anser man att det inom den närmsta framtiden kommer att bli nödvändigt att fortsätta med förhandskontroller i samband med anbuds- och upphandlingsförfarandena. Förberedelserna inför övergången till Edis kommer att vara beroende av hur användningen av det nuvarande systemet för decentraliserat genomförande (DIS) kan förbättras, med förhandskontroller av

gemenskapens delegation. I detta sammanhang tror man inte att Edis kommer att kunna användas för Kroatien före andra hälften av 2010.

Ispas övervakningskommittéer höll två möten i Kroatien under 2008 – i juni respektive november. Det viktigaste som kom fram under dessa möten var att det hade skett avsevärda förbättringar när det gällde att lägga ut projekten på entreprenad och i fråga om gjorda bidragsbetalningar, att det för ett projekt var nödvändigt att utvidga N+2-bestämmelsen på grund av komplikationer i upphandlingsförfarandet som låg utanför den upphandlande myndighetens kontroll, att alla villkor i artikel 8 i finansieringsavtalet hade uppfyllts för samtliga Ispa-projekt, att det för två finansieringsavtal var nödvändigt att lämna in ansökningar om ändringar, att det var nödvändigt att förbättra kvaliteten på och presentationen av uppgifterna i Ispa-övervakningsrapporterna, och att det var nödvändigt att genomföra anbudsförfaranden för de återstående infrastrukturkontrakten för att kunna garantera att allt arbete utförs inom den stödberättigande perioden för varje respektive finansieringsavtal. Det ska konstateras att anbudsförfarandena drabbades av ett antal oväntade bakslag vilket särskilt ställde till problem för två av infrastrukturprojekten. Däremot har det största Ispa-projektet nu fullt ut lagts ut på entreprenad och arbetet går stadigt framgåt.

11. FINANSIELL FÖRVALTNING OCH KONTROLL – OCKSÅ AVSEENDE EDIS

De främsta kraven som gäller både ekonomisk förvaltning och kontroll, inklusive hantering av oegentligheter, fastställs i Ispa-förordningen och bilaga III till finansieringsavtalet som tillämpas i samband med kommissionens förhandskontroll. Dessa krav liknar dem som gäller för Sammanhållningsfonden och strukturfonderna. De centrala delarna avser inrättandet av interna ekonomiska kontrollsystem och förfaranden som kan säkerställa öppenhet och icke-diskriminerande upphandlingsförfaranden, exakthet i redovisade utgifter, adekvat internrevision, en tillräcklig verifieringskedja och en väl avvägd hantering av eventuella oegentligheter.

Till följd av den långsamma takten i genomförandet av Ispa-projekten beslutade man att inte göra några Ispa-revisioner i Kroatien under 2008. Under 2008 ägnade sig revisionsenheten vid generaldirektoratet för regionalpolitik främst åt förberedelserna inför införandet av Ipa i Kroatien. Däremot genomfördes en intern revision av gemenskapens delegation i Zagreb. De viktigaste slutsatserna från denna revision var att delegationen förvaltar Ispa-projekten på ett effektivt sätt. Vidare rekommenderades att gemenskapens delegation skulle sätta ökad press på de kroatiska myndigheterna att skynda på projektgenomföranden, samt att vidareutbilda personalen vid genomförandeorganet i frågor som rör kvalitetskontroll. Ytterligare en observation rörde problemet för gemenskapens delegation att behålla lämplig personal. Detta berodde på det utdragna, inflexibla och restriktiva rekryteringsförfarande som delegationen måste följa.

DIS

Kravet på att Ispas genomförandeorgan i Kroatien, finansierings- och upphandlingsorganet (CFCA), ska DIS-ackrediteras är en följd av bestämmelserna i artikel 164 i budgetförordningen. Kommissionen utfärdade DIS-ackrediteringen den 13 februari 2006.

12. RISKBEDÖMNING

Den revisionsstrategi som planerades för 2008 och efterföljande år baserades på resultaten av en lägesanalys av Ispa-genomförandet och målen för detta som genomfördes av direktoratet för revision vid generaldirektoratet för regionalpolitik. I revisionsstrategin anges de mål som fastställts av ledningen för generaldirektoratet för regionalpolitik. Dessa mål fastställs på grundval av ingående diskussioner med de operativa direktoraten där man utbyter information om potentiella risker. Därefter fastställs i revisionsstrategin vilka åtgärder som ska vidtas för att uppnå målen med hänsyn till de risker som har identifierats. I allmänhet minimeras riskerna när strategin genomförs. Under 2008 genomfördes inga revisioner på grund av de begränsade framstegen i genomförandet.

Enligt systemet med förhandsgodkännande ska man prioritera inrättandet av tillräckliga kontrollförfaranden i fråga om projektgenomförande och utbetalningar. Det finns emellertid en inneboende risk i förvaltningen av föranslutningsmedel eftersom medlen kommer från en rad olika organisationer och system. Utgifternas stödberättigande fastställs genom överensstämmelse med regler och villkor på både gemenskapsnivå och nationell nivå, vilket kan vara invecklat och skapa risk för feltolkningar. För närvarande har de kroatiska myndigheterna för avsikt att lämna in en ansökan om att få avskaffa förhandskontrollen av Ispa-projekt under andra halvåret 2010 i enlighet med bestämmelserna i förordning nr 1266/1999.

13. EUROPEISKA REVISIONSRÄTTENS SLUTSATSER

Inga besök eller revisioner genomfördes i Kroatien under 2008.

14. MEDFINANSIERINGSPARTNER – EIB, EBRD OCH NIB

Med hänsyn till deras sakkunskap i fråga om projektutveckling och projektgenomförande har kommissionen haft regelbundna kontakter med dessa låneinstitut, både på övergripande nivå för att samordna policy- och metodfrågor i samband med planering och genomförande, och på landsnivå. Dessa bankers specialistkompetens i fråga om att utforma bidrags- och lånekombinationer av finansiering, inklusive offentlig-privata partnerskapsavtal, är mycket användbar för att förbättra kvaliteten på de projekt som finansieras av Ispa. Europeiska investeringsbanken (EIB) deltar dock inte i något Ispa-projekt i Kroatien.

Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling (EBRD) är det enda internationella finansinstitut som är aktivt involverat i ett Ispa-projekt i Kroatien med ett lån på 10 miljoner euro för ett miljöprojekt som godkändes 2005 – Karlovacprogrammet för vatten- och avloppsvattenbehandling.

Bidrag till gemenskapens politik på olika områden

15. OFFENTLIG UPPHANDLING

Att uppfylla rättsliga krav på sund, rättvis och öppen offentlig upphandling enligt den praktiska handledningen för upphandlingsförfaranden (PRAG, Practical Guide to contract procedures for EC external actions) har ända sedan Ispa inrättades visat sig vara en stor utmaning. I många fall har arbetet med att se till att EU:s upphandlingsprinciper följs lett till förseningar i genomförandet av Ispa-projekt. Kommissionens tjänsteavdelningar – särskilt gemenskapens delegation i Zagreb – har ofta fått ingripa, inte bara för att kontrollera att förfarandena tillämpas korrekt utan också för att rätta till felaktigheter, sköta kontakter med missnöjda anbudsgivare och förklara för genomförandeorganet hur de aktuella förfarandena bör tillämpas. Kvaliteten på upphandlingsdokumenten har ofta behövt förbättras, vilket har lett till att anbudsförfarandena publicerats eller avslutats mycket sent. Den sammanlagda effekten av dessa ingripanden har varit att genomförandeprocessen försenats ytterligare.

Kommissionens förhandsgodkännande i samband med anbuds- och upphandlingsförfarandena för Ispa-projekt är därför helt befogat tills det finns förutsättningar att bevilja EDIS (se ovan). Enligt systemet med förhandsgodkännande och i linje med DIS-beslutet om överlåtelsen av förvaltningen är det endast finansierings- och upphandlingsorganet (CFCA) som fungerar som upphandlande myndighet med ansvar för att genomföra projekten, medan kommissionen ska godkänna varje steg i upphandlingsprocessen. Av detta följer att även om kommissionen inte är en upphandlande partner har den ett delat ansvar för att upphandlingsprocessen genomförs korrekt (utan kommissionens godkännande är avtal som sluts mellan stödmottagare och leverantörer inte giltiga).

16. KONKURRENSPOLITIK

Eftersom Ispa-stödet först och främst är inriktat på att täcka offentliga utgifter – eller motsvarande – i samband med allmännyttiga projekt uppstår i allmänhet inga problem med bristande överensstämmelse med gemenskapens konkurrensbestämmelser. Så länge bestämmelserna om offentlig upphandling inte överträds och under förutsättning att alla operatörer som uppfyller de nödvändiga tekniska och rättsliga kraven garanteras fri tillgång till denna infrastruktur, ger detta stöd inte vissa företag särskilda fördelar.

17. MILJÖPOLITIK

Genom att bevilja direkt stöd till prioriterade miljöprojekt bidrar Ispa också genomförandet av miljöpolitiken och uppfyllandet av EU:s miljönormer i Kroatien. Erfarenheterna av projektutveckling och projektgenomförande utvecklar den administrativa kapaciteten och påskyndar reformer inom miljösektorn. Framför allt stärks den administrativa kapaciteten i fråga om planering och prioritering av miljöinvesteringar. Avsevärda framsteg har också gjorts när det gäller att genomföra direktivet om bedömning av miljöpåverkan på ett korrekt sätt (rådets direktiv av den 27 juni 1985 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt), särskilt de aspekter som gäller offentligt samråd. Förhoppningsvis kan Ispa på detta sätt bidra till utvecklingen av miljöskyddet i Kroatien.

Det är viktigt att betona att det inför införandet av Ipa, som har ett större antal organ och ett flöde av ytterligare projekt, i Kroatien måste finnas garantier för att det finns tillräckligt med ekonomiska och mänskliga resurser (inklusive övervakning, inspektion, utfärdande av tillstånd och rapportering) för genomförandet.

18. TRANSPORTPOLITIK

Transportnäten i Kroatien, som beslutades i enlighet med bedömningen av behoven av transportinfrastruktur (TINA) och Rebis (Regional Balkans Infrastructure Study – en transport- och regionalstudie om transportinfrastruktur för Balkanländerna), har utformats inom ramen för de Europaomfattande korridorerna. Flera av dem löper över Kroatiens territorium, inklusive korridorerna VII (Donau), X (Salzburg–Ljubljana–Zagreb–Belgrad–Nis–Skopje–Veles–Thessaloniki, inklusive sträckning Xa) samt korridor V, som har två sträckningar i Kroatien (Vb – Budapest, Zagreb Rijeka, och Vc – Budapest, Sarajevo, Ploče). Dessa nätverk låg till grund för planeringen av den nationella transportstrategin för Ispa. Det enda Ispa-transportprojektet ingår alltså i TINA- och Rebis-näten, dvs. det gäller anläggning eller upprustning av ett avsnitt, en nod eller anslutning som hänger samman med näten. Det transeuropeiska transportnätet (TEN-T) för Kroatien bygger på rekommendationer från transportobservationsorganet för sydöstra Europa (South East Europe Transport Observatory – Seeto).

Samordning mellan föranslutningsinstrumenten

Enligt samordningsförordningen[2] ska kommissionen se till att det sker en nära samordning av de tre föranslutningsinstrumenten Phare, Sapard och Ispa. I enlighet med bestämmelserna i den förordningen spelar Phares förvaltningskommitté en särskild roll i den allmänna samordningen av de tre föranslutningsinstrumenten.

Samordning med den gemensamma övervakningskommittén (Phare)

Den gemensamma övervakningskommittén ansvarar för att samordna övervakningen av varje föranslutningsinstrument och för att bedöma de övergripande framstegen för EU-finansierat stöd i mottagarländerna. Kommittén utfärdar rekommendationer till Ispa-kommittén eller till kommissionen vid behov.

Samordning med gemenskapens delegationer

Kommissionens avdelningar (generaldirektoraten för utvidgning, yttre förbindelser och regionalpolitik) anordnade regelbundna möten med de sakkunniga vid delegationerna med ansvar för Phare och Ispa för att diskutera programplanerings- och genomförandefrågor, särskilt frågor rörande anbud och upphandlingar.

Samordning med Ipa-instrumentet

För att skapa en effektiv samordning av verksamheterna och förhindra dubbelarbete hölls de två mötena i Ispa-övervakningskommittéerna i Kroatien 2008 parallellt med mötena i Ipas sektorsövervakningskommittéer i fråga om regionalutvecklingsdelen. Dessutom avser två av de tekniska stödåtgärder som finansieras genom Ispa utveckling av projektplaner som ska genomföras med medfinansiering från Ipa. På så sätt hoppas man kunna säkra en smidig övergång från Ispa till Ipa utan avbrott i åtgärderna inom de respektive sektorerna.

19. OFFENTLIGHETSÅTGÄRDER

Under 2008 vidtogs en offentlighetsåtgärd för Ispa-projekten – en ceremoni som hölls vid järnvägsstationen i Deletovci i östra Kroatien för att markera inledandet av bygg- och anläggningsarbetena för projektet avseende upprustning av järnvägsförbindelsen Vinkovci–Tovarnik, det första Ispa-projektet som inleddes i Kroatien. Kroatiens finans- respektive transportminister samt chefen för gemenskapens delegation i Kroatien höll tal inför de samlade gästerna och medierepresentanterna. Dessutom presenterade projektets ansvarige ingenjör projektet. Evenemanget var mycket framgångsrikt och fick stor uppmärksamhet i de kroatiska medierna.

---

[2] Rådets förordning (EG) nr 1266/1999 av den 21 juni 1999 om samordning av stödet till kandidatländerna inom ramen för föranslutningsstrategin.